

10 χρόνια από τον θάνατο του «παιδιού του ίντερνετ» που πολέμησε για την ελευθερία στην πληροφόρηση

Αναδημοσίευση από το <https://omniatv.com>

Πώς ο Άαρον Σουόρτς οδηγήθηκε στην αυτοκτονία από εκείνους που κερδοσκοπούν πάνω στην πρόσβαση σε πληροφορία που δεν δημιούργησαν.

Πριν από δέκα χρόνια ακριβώς, στις 11 Ιανουαρίου 2013, ο Αμερικανός Άαρον Σουόρτς, ένας από τους πιο χαρισματικούς χάκερ και πολιτικούς ακτιβιστές για τα ψηφιακά δικαιώματα, βρισκόταν νεκρός στο διαμέρισμα του στη Νέα Υόρκη. Ήταν μόλις 26 ετών και ο θάνατός του αποδόθηκε σε αυτοκτονία.

Ο Σουόρτς ήταν ίσως από τα πιο λαμπρά μυαλά της γενιάς του – και όχι μόνο. Είχε όμως παράλληλα και έντονες κοινωνικοπολιτικές ανησυχίες. Ήταν νέος, ταλαντούχος, ευαίσθητος, ευάλωτος ψυχολογικά – ο ίδιος είχε αναφερθεί πολλές φορές στην κατάθλιψη που αντιμετώπιζε. Ήταν όμως και επίμονος, ανυποχώρητος στο όραμά του να διορθώσει, μέσω του ταλέντου του, την αδικία που έβλεπε παντού τριγύρω του. Ήταν φτιαγμένος από όλα αυτά τα υλικά που μισεί ο καπιταλισμός.

Μόλις στα 14 του χρόνια ήταν ένας από τους δημιουργούς του RSS (αρχικά για την ονομασία RDF Site Summary ή και Really Simple Syndication), του εργαλείου που προσέφερε στους χρήστες του διαδικτύου τη δυνατότητα να παρακολουθούν το περιεχόμενο ιστοσελίδων το οποίο ανανεώνεται συνεχώς, όπως στα ειδησεογραφικά σάιτ και στα μπλογκ.

Βασικός αγώνας στη σύντομη και πολυτάραχη ζωή του ήταν η δημοσιοποίηση και ο διαμοιρασμός της γνώσης σε όλους και όλες

μέσω του διαδικτύου. Πρωτοστάτησε σε δράσεις υπέρ των ψηφιακών δικαιωμάτων και κατά της λογοκρισίας, των κρατικών παρεμβάσεων και της εμπορευματοποίησης δημόσιας πληροφορίας. Ο ίδιος είχε φτιάξει και διαθέσει αρκετά προγράμματα με ελεύθερες άδειες.

Φοίτησε για ένα χρόνο στο Στάνφορντ, αλλά φτύνοντας κατάμουτρα την πιστοποιημένη γνώση, εγκατέλειψε τις σπουδές του και στη συνέχεια αφοσιώθηκε εξολοκλήρου στον προγραμματισμό και στον πολιτικό κυβερνοακτιβισμό. Συμμετείχε ενεργά στην οργάνωση [Creative Commons](#) που ίδρυσε ο καθηγητής Λάρι Λέσιγκ, καθώς και στην κοινότητα του [Reddit](#), του οποίου ήταν και συνιδρυτής.

Το 2009, στην πρώτη μεγάλη του προσπάθεια κυβερνοακτιβισμού, ο Σουόρτς κατάφερε να κατεβάσει και στη συνέχεια να διαθέσει ελεύθερα στο Ίντερνετ περίπου το 20% των εγγράφων από τα ομοσπονδιακά δικαστήρια, τα οποία ήταν καταχωρημένα στη βάση δεδομένων PACER. Παρόλο που τυπικά θα έπρεπε να είναι ελεύθερα, η PACER χρέωνε την πρόσβαση. Έτσι ο Σουόρτς αποφάσισε, και κατάφερε να τα διαθέσει στο ευρύ κοινό ελεύθερα. Όπως εξάλλου δήλωνε και ο ίδιος, **«Οι πληροφορίες αποτελούν εξουσία. Αλλά όπως σε κάθε εξουσία, υπάρχουν αυτοί που θέλουν να τις κρατήσουν για τον εαυτό τους»**.

Λίγο αργότερα, το 2010, βάζοντας κρυφά ένα λάπτοπ στο δίκτυο του MIT, κατέβασε από την τεράστια ψηφιακή βιβλιοθήκη του JSTOR τέσσερα εκατομμύρια δημοσιεύσεις, οι οποίες θα έπρεπε να διατίθενται ελεύθερα, ως κοινό κτήμα της ακαδημαϊκής γνώσης. Θα έπρεπε. Αντ' αυτού, η πρόσβαση στις δημοσιεύσεις γινόταν μόνο κατόπιν συνδρομής, κάνοντας έτσι αδύνατη την πρόσβαση σε φτωχούς φοιτητές και ερευνητές.

Το JSTOR δικαίως ενοχλούσε τον Σουόρτς. Ζητούσε μεν χρήματα μέσω των συνδρομών για να παραχωρήσει πρόσβαση, αλλά δεν έδινε αμοιβή στους συγγραφείς των άρθρων. Απέκλειε έτσι τεράστιο αριθμό ανθρώπων, φτωχών και ξένων φοιτητών, που δεν μπορούσαν να πληρώσουν για να αποκτήσουν πρόσβαση στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία που παράγεται από τα κολέγια και τα πανεπιστήμια

της Αμερικής. Παράλληλα εισέπραττε χρήματα εις βάρος εκείνων που είχαν πραγματοποιήσει τα συγγράμματα και τις έρευνες.

Ο Σουόρτς, πιστός στο ιδανικό του πως η γνώση και η πρόσβαση στην πληροφορία δεν θα έπρεπε να είναι κάτι το ταξικό, αλλά κοινό κτήμα της ανθρωπότητας, κυκλοφόρησε τις δημοσιεύσεις με τη μορφή αρχείου torrent στο Ίντερνετ, εξοργίζοντας φυσικά το MIT και την JSTOR. Συνελήφθη 6 Ιανουαρίου του 2011, αλλά αφέθηκε ελεύθερος με εγγύηση. Του απαγγέλθηκαν όμως κατηγορίες για απάτη.

Και οι δύο υποθέσεις έβαλαν τον Σουόρτς στο στόχαστρο των αμερικανικών Αρχών, αρχικά του FBI και κατόπιν της NSA, της Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας. Οι διώξεις ξεκίνησαν επί προεδρίας Τζορτζ Μπους και συνεχίστηκαν κλιμακούμενες επί προεδρίας Ομπάμα. Η JSTOR μετά τον ντόρο και τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν αναγκάστηκε να αποσύρει τις κατηγορίες, όχι όμως και το MIT που αρχικά τον κατήγγειλε για απάτη και μετά τήρησε μία υποτιθέμενη «ουδέτερη στάση», χωρίς όμως να αποσύρει τις κατηγορίες.

Η δίκη του Σουόρτς ορίστηκε για το τέλος του 2013. Με δεδομένη την πολιτική πίεση και τον εξευτελισμό τον οποίο είχε υποστεί η «Μέκκα της γνώσης», το MIT, η καταδίκη του θεωρήθηκε βέβαιη και ο Άαρν Σουόρτς θα αντιμετώπιζε πάνω από 1 εκ. δολάρια πρόστιμο, αλλά και μια εξοντωτική ποινή φυλάκισης που θα έφτανε τα 35 έτη.

Στο παρελθόν, πριν βρεθεί απαγχονισμένος, είχε γράψει πολλές φορές για τα προβλήματα ψυχικής υγείας που αντιμετώπιζε. Η ψυχολογική πίεση όμως που δέχτηκε επειδή έκανε το αυτονόητο, ξεμπροστιάζοντας παράλληλα τα ακαδημαϊκά λόμπι και τον τρόπο με τον οποίο κλέβουν κυριολεκτικά την εργασία των φοιτητών και των ερευνητών, ενώ αποκλείουν από τη γνώση τους οικονομικά πιο αδύναμους, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην απόφασή του να οδηγηθεί στην αυτοχειρία.

Σε ένα μανιφέστο που είχε δημοσιεύσει το 2008 έγραφε:

«ολόκληρη η επιστημονική και πολιτιστική κληρονομιά, που έχει δημοσιευτεί ανά τους αιώνες σε βιβλία και περιοδικά, μετατρέπεται σε ψηφιοποιημένο υλικό και κρατείται στα χέρια ορισμένων ιδιωτικών εταιρειών. Ο διαμοιρασμός των πληροφοριών δεν είναι κάτι ανήθικο, αλλά κάτι που αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Μόνο εκείνοι που είναι τυφλωμένοι από την απληστία θα αρνηθούν σε κάποιον ένα αντίγραφο».

Ακόμη και μετά το θάνατό του, η επιλογή του να πράξει με αυτοθυσία για το κοινό καλό, δικαίωσε τον ίδιο και όσους τον υποστήριξαν ή συνεχίζουν το έργο του.

Μερικές εβδομάδες μετά τον θάνατο του, ο δεκατετράχρονος [Τζακ Αντράκα](#) ανέπτυξε ένα τεστ για τον καρκίνο του παγκρέατος. Και το έκανε μελετώντας τις δημοσιεύσεις και τις έρευνες που είχε δημοσιοποιήσει ο Σουόρτς από το JSTOR. Ο 14χρονος δήλωσε τότε στην αμερικανική τηλεόραση: «αυτός είναι ο λόγος που ό,τι έκανε ο Άαρον ήταν τόσο σημαντικό».

Δείτε επίσης το ντοκιμαντέρ «Το παιδί του ίντερνετ» (“The Internet’s Own Boy”) για τη ζωή, το έργο και τον θάνατο του Άαρον Σουόρτς (με υποτίτλους στα ελληνικά) :